

ДСТУ 3281—95

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ
МІЖДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ**

Видання офіційне

ДЕРЖСТАНДАРТ УКРАЇНИ
Київ

ДСТУ 3281—95

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО Українським науково-дослідним інститутом стандартизації, сертифікації та інформатики Держстандарту України

ВНЕСЕНО Управлінням державної стандартизації Держстандарту України

2 ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом Держстандарту України від 27 грудня 1995 р. № 442

3 НА ЗАМІНУ КНД 50—018—93

4 РОЗРОБНИКИ: Я. М. Юзьків, О. Ф. Малишко, О. С. Одноколов

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ
МІЖДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ
ПОРЯДОК РАЗРАБОТКИ
МЕЖГОСУДАРСТВЕННЫХ СТАНДАРТОВ
PROCEDURE FOR DEVELOPING
OF INTERNATIONAL STANDARDS**

Чинний від 1996—04—01

1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

Цей стандарт установлює порядок розроблення, узгодження, експертизи, редагування та видання міждержавних стандартів в Україні. Вимоги цього стандарту є обов'язковими.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті наведені посилання на такі правові та нормативні документи:

Угода про проведення погодженої політики в галузі стандартизації, метрології та сертифікації — Москва, 13.03.92 — 12/1

ГОСТ 1.0—92 Правила проведения работ по межгосударственной стандартизации. Общие положения

ГОСТ 1.5—93 Правила проведения работ по межгосударственной стандартизации. Общие требования к построению, изложению, оформлению и содержанию стандартов

ДСТУ 1.2—93 Державна система стандартизації України. Правила розроблення державних стандартів

ПМГ 03—93 Порядок регистрации и подготовки к изданию межгосударственных нормативных документов по стандартизации

КНД 50—013—93 Порядок укладання договорів на розробку нормативних документів

КНД 50—04 —95 Порядок проведення експертизи та підготовки до затвердження проектів державних (міждержавних) стандартів та змін до них

3 ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ МІЖДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТИВ

3.1 Загальні положення

3.1.1 Міждержавні стандарти розробляють згідно з Планом державної стандартизації України (міждержавної частини).

3.1.2 Технічне завдання (далі — ТЗ) розробляють згідно з ДСТУ 1.2 (узгоджується тільки з організаціями, що діють в Україні).

3.1.3 Технічне завдання на розроблення стандарту слід узгоджувати з органами державного нагляду, напрямки діяльності яких стосуються вимог стандарту.

3.1.4 Проект міждержавного стандарту та пояснювальну записку до нього на всіх етапах розробляють російською мовою. З остаточною редакцією розробником надається і автентичний текст проекту міждержавного стандарту українською мовою.

Вимоги до його побудови, викладення та оформлення визначені ГОСТ 1.5, порядок узгодження та затвердження — ДСТУ 1.2, ГОСТ 1.0 та даним стандартом, реєстрації — ПМГ—03.

Останню сторінку проекту стандарту виконують відповідно до додатка А. Пояснювальну записку оформляють згідно з ДСТУ 1.2.

Нормативні посилання на ДСТУ та інші нормативні акти, затверджені органами державного нагляду України, в міждержавному стандарті не допускаються.

3.1.5 Стандарт отримує статус міждержавного за умови прийняття його Міждержавною Радою із стандартизації, метрології, сертифікації (далі — МДР), а в галузі будівництва — Міждержавною науково-технічною комісією із стандартизації і технічного нормування в будівництві (далі — МНТКС). Такий стандарт дістає позначення ГОСТ.

Прийнятий ГОСТ видається російською мовою з автентичним текстом українською мовою.

3.2 Порядок розроблення

3.2.1 До переліку організацій (підприємств), яким проект стандарту буде направлений на відгук, залежно від об'єкта стандартизації та виду стандарту включають організації України:

— з якими проект стандарту потрібно узгодити;

— головні організації (підприємства), що розробляють і виготовляють продукцію, яка є об'єктом стандартизації, за умови, що вони не є розробниками стандарту.

Додатково розробник може включити до переліку організацій, яким стандарт має бути направлений на відгук, організації та підприємства (за умови попередньої домовленості з ними) країн-учасниць Угоди про проведення погодженої політики в галузі стандартизації, метрології та сертифікації (далі — Угоди), які виявили зацікавленість у стандарті, і секретаріат Міждержавного технічного комітету із стандартизації (далі — МТК), якщо він діє в іншій країні.

Якщо стандарт розробляє Міждержавний технічний комітет із стандартизації, секретаріат якого веде Україна, до переліку організацій, яким стандарт буде направлений на відгук, розробник включає національні ТК країн-учасниць Угоди, що виявили зацікавленість у стандарті.

3.2.2 Перелік організацій України, з якими потрібно узгодити проект стандарту, складають відповідно до ДСТУ 1.2 (3.2.4). Додатково до нього включають секретаріат МТК (що діє в іншій країні), а також національні органи із стандартизації країн-учасниць Угоди, які виявили зацікавленість у розробленні стандарту та зазначені в плані міждержавної стандартизації, і Технічний секретаріат Міждержавної Ради (секретаріат МНТКС) для інформації.

До переліку організацій, з якими необхідно узгодити проект стандарту, включають органи державного нагляду, напрямки діяльності яких стосуються вимог стандарту.

3.2.3 Організація-розробник розробляє проект міждержавного стандарту і супровідні документи до нього згідно з вимогами 3.1 цього документа.

3.2.4 Першу редакцію проекту стандарту і пояснювальну записку направляють на відгук в організації та підприємства згідно з переліком, наведеним у ТЗ.

3.2.5 З урахуванням обґрунтованих зауважень та пропозицій, надісланих організаціями і підприємствами України та інших країн, розробляють остаточну редакцію проекту міждержавного стандарту, зведення відгуків на першу редакцію російською мовою та уточнюють пояснювальну записку.

3.2.6 Остаточну редакцію проекту міждержавного стандарту з пояснювальною запискою і зведенням відгуків направляють на узгодження в організації України згідно з переліком, наведеним у ТЗ.

3.2.7 Доопрацьовану за результатами узгодження в Україні редакцію проекту міждержавного стандарту разом з пояснювальною запискою та зведенням відгуків (за умови розсилання першої редакції в організації, національні ТК із стандартизації інших країн) направляють на узгодження в секретаріат МТК (який діє в іншій країні) та на розгляд у національні органи із стандартизації країн-учасниць Угоди, що виявили зацікавленість у розробленні стандарту, згідно з переліком, наведеним у ТЗ, а також у Технічний секретаріат МДР (секретаріат МНТКС) для інформації.

Один примірник проекту міждержавного стандарту направляють у Видавництво стандартів Держстандарту Росії на видавниче редагування.

3.2.8 Проект міждержавного стандарту розробник направляє в інші країни із супровідним листом Держстандарту України (Держкоммістобудування України), підписаним заступником Голови Держстандарту України (Держкоммістобудування України).

Реєстраційний номер листа складається з номера Управління Держстандарту (Держкоммістобудування), через проміжок — номера договору між організацією-розробником та науково-дослідним інститутом Держстандарту України (Держкоммістобудування України), на який покладено функції координації робіт із розроблення та експертизи стандартів (додаток — НДІ), а через дріб — номера теми в плані міждержавної стандартизації.

Супровідний лист організації-розробнику надає НДІ.

3.2.9 Держстандарт України (Держкоммістобудування України) всі зауваження, пропозиції або бюлетені голосування щодо проекту міждержавного стандарту, одержані від національних органів із стандартизації країн-учасниць Угоди, і проект стандарту, що пройшов видавниче редагування, у дводенний термін з дня надходження направляє в НДІ для подальшої роботи. НДІ розглядає їх і в десятиденний термін направляє розробнику цей проект стандарту і копії вищезазначених матеріалів (крім бюлетенів голосування).

3.2.10 За наявності обґрунтованих зауважень та пропозицій до міждержавного стандарту від інших країн-учасниць Угоди, МТК (що діє в іншій країні), які змінюють характеристики та показники об'єкта стандартизації, розробник (у разі згоди із зауваженнями та пропозиціями) доопрацьовує проект стандарту, зведення відгуків, уточнює пояснювальну записку і вдруге надсилає на узгодження і розгляд в організації України, національні органи інших країн, секретаріат МТК одночасно.

У цьому разі проект міждержавного стандарту в Технічний секретаріат МДР (секретаріат МНТКС) не направляють.

Якщо текст проекту стандарту зазнав значних змін, доопрацьовану редакцію проекту міждержавного стандарту також вдруге направляють у Видавництво стандартів Держстандарту Росії.

3.2.11 Термін видавничого редагування проекту міждержавного стандарту видавництвом Держстандарту Росії встановлений ПМГ 03. Термін розгляду і висилання зауважень або бюлетенів голосування національними органами із стандартизації країн-учасниць Угоди встановлений ГОСТ 1.0.

3.2.12 Принципові розбіжності під час розгляду усуваються відповідно до ГОСТ 1.0 (8.10).

3.2.13 У разі відсутності зауважень та пропозицій від національного органу із стандартизації протягом трьох місяців з моменту одержання ним проекту міждержавного стандарту Держстандарт України, за звертанням до нього розробника, листом сповіщає (нагадує) національний орган, що згідно з 8.7 ГОСТ 1.0 внаслідок відсутності відповіді проект міждержавного стандарту вважається узгодженим.

Зауваження і пропозиції, що надійшли після зазначеного терміну, передаються Держстандартом України (Держкоммістобудування України) НДІ і далі розробнику для використання під час перегляду міждержавного стандарту або внесення в нього змін (копії повинні зберігатися у справі стандарту в НДІ).

3.2.14 Після узгодження проекту стандарту з організаціями згідно з переліком, наведеним у ТЗ, організація-розробник у разі необхідності доопрацьовує остаточну редакцію проекту міждержавного стандарту за результатами розгляду національними органами країн-учасниць Угоди та видавничого редагування і розробляє зведення відгуків російською мовою на проект стандарту за зауваженнями та пропозиціями національних органів, здійснює автентичний переклад тексту стандарту на українську мову і подає на розгляд та експертизу в НДІ справу стандарту, до якої входять:

— два примірники проекту міждержавного стандарту російською мовою (один з них перший), а також примірник проекту, що пройшов видавниче редагування у Видавництві стандартів Держстандарту Росії;

— два примірники проекту міждержавного стандарту українською мовою (один з них перший);

— копія технічного завдання на розроблення міждержавного стандарту;

— перша редакція проекту міждержавного стандарту;

— зведення відгуків на першу редакцію проекту міждержавного стандарту від організацій України та інших країн та оригінали (копії) листів-відгуків;

— оригінали документів, що підтверджують погодження проекту міждержавного стандарту організаціями України і МТК;

— протокол засідання ТК України або науково-технічної ради (НТР) організації-розробника.

Разом з цими документами подають такі документи у двох примірниках:

— пояснювальну записку до проекту міждержавного стандарту;

— зведення відгуків на проект стандарту за результатами його розгляду національними органами країн-учасниць Угоди;

— копії листів розсилання на розгляд проекту стандарту до країн-учасниць Угоди, листів-нагадувань, якщо не одержана відповідь від національних органів із стандартизації.

3.2.15 Оформлення проекту міждержавного стандарту має відповідати вимогам 6.1 ГОСТ 1.5.

3.2.16 НДІ приймає від розробника матеріали за 3.2.14 цього документа згідно з вимогами КНД 50—013 і в термін не більш як 1,5 місяця здійснює.

— державну експертизу проекту міждержавного стандарту з підготовкою висновку на нього;

— видавниче редагування проекту міждержавного стандарту.

3.2.17 НДІ здійснює державну експертизу надісланих матеріалів згідно з КНД 50—049.

3.2.18 Висновок на проект міждержавного стандарту оформляють згідно з додатком А КНД 50—049.

3.2.19 НДІ здійснює видавниче редагування остаточної редакції проекту міждержавного стандарту українською мовою і забезпечує його автентичність тексту російською мовою.

Допускається вносити редакційні виправлення, які не змінюють вимог стандарту, і в текст російською мовою. Редактор вносить відповідні виправлення після погодження їх з експертом або розробником.

Після видавничого редагування проект стандарту українською мовою (або окремі сторінки) і російською, якщо в нього внесені виправлення, передруковують. Перевірочне здійснює НДІ.

3.2.20 Якщо проект стандарту з поважних причин не проходив видавничого редагування у Видавництві стандартів Держстандарту Росії, остаточна редакція проекту стандарту російською мовою після експертизи підлягає видавничому редагуванню в НДІ.

3.2.21 НДІ передає з супровідним листом Держстандарту України (Держкоммістобудування України) на розгляд та схвалення такі матеріали:

- висновок до проекту стандарту;
- проект міждержавного стандарту російською мовою;
- проект міждержавного стандарту українською мовою;
- пояснювальну записку до проекту міждержавного стандарту;
- копію ТЗ на розроблення міждержавного стандарту;
- зведення відгуків на проект міждержавного стандарту за результатами його розгляду національними органами країн-учасниць Угоди;
- оригінали документів, що підтверджують погодження проекту міждержавного стандарту організаціями України і МТК;
- копії листів розсилання (і копії листів-нагадування) на розгляд проекту міждержавного стандарту до національних органів країн-учасниць Угоди;
- бюлетені голосування щодо проекту міждержавного стандарту від національних органів країн-учасниць Угоди;
- проект міждержавного стандарту, що пройшов видавниче редагування у Видавництві стандартів Держстандарту Росії.

3.2.22 Держстандарт України (Держкоммістобудування України) організовує розгляд поданих матеріалів в управліннях, чи на науково-технічній комісії із стандартизації (МТКС) Держстандарту України (Держкоммістобудування України) і приймає рішення щодо розробленого проекту стандарту.

У разі наявності зауважень їх можна вирішувати з НДІ в робочому порядку або справу стандарту повертають у НДІ для доопрацювання проекту стандарту.

3.2.23 Після схвалення проекту стандарту Держстандартом України (Держкоммістобудування України) НДІ з супровідним листом Держстандарту України (Держкоммістобудування України) направляє до Технічного секретаріату Міждержавної Ради (секретаріат МНТКС) копію проекту стандарту російською мовою з пояснювальною запискою і бюлетенями голосування.

Виготовлення копії здійснює НДІ.

Після прийняття стандарту Міждержавною Радою Технічний секретаріат (секретаріат МНТКС) надає інформацію Держстандарту України (Держкоммістобудування України) щодо позначення стандарту згідно з ГОСТ 1.5, переліку країн-учасниць Угоди, які приєднались до нього, а також номер протоколу засідання МДР (МНТКС), на якому стандарт прийнято. Цю інформацію передасть у НДІ для подальшої роботи.

Міждержавному стандарту, прийнятому Міждержавною Радою, чинність в Україні надається наказом Держстандарту України (Держкоммістобудування України).

3.2.24 Після одержання інформації з Технічного секретаріату за 3.2.23 НДІ у термін не більш як один місяць виготовляє оригінал-макет стандарту двома мовами. На зворотному боці титульного аркуша ставлять штамп «До друку». Виготовляють примірник оригінал-макета стандарту російською мовою і додатково примірник титульного аркуша до нього, які з супровідним листом Держстандарту України (Держкоммістобудування України) НДІ надсилає в Технічний секретаріат Міждержавної Ради (секретаріат МНТКС) для

реєстрації та виготовлення копій для забезпечення стандартом країн-учасниць Угоди.

3.2.25 Видання міждержавного стандарту в Україні здійснюють після його реєстрації Технічним секретаріатом.

3.2.26 Під час видання стандарту текст російською та автентичний текст українською мовою брошурують в одній обкладинці, на якій наводять позначення та назву російською та українською мовами.

ДОДАТОК А
(обов'язковий)

Форма останньої сторінки
проекту міждержавного стандарту

Керівник (заст. керівника) організації-розробника та її назва	Особистий підпис	Розшифрування підпису
Керівник служби стандартизації	Особистий підпис	Розшифрування підпису
Керівник підрозділу-розробника	Особистий підпис	Розшифрування підпису
Керівник розробки (теми), посада	Особистий підпис	Розшифрування підпису
Виконавці, посади	Особисті підписи	Розшифрування підписів
Сліввиконавці:		
Керівник (заст. керівника), назва організації	Особистий підпис	Розшифрування підпису
Керівник підрозділу-розробника	Особистий підпис	Розшифрування підпису
Керівник розробки (теми), посада	Особистий підпис	Розшифрування підпису
Виконавці, посади	Особисті підписи	Розшифрування підписів

Примітка 1. Якщо частина підписів не вміщується на одній сторінці, то їх розміщують на звороті аркуша з посиланням «див. на звороті».

Примітка 2. Склад підписів посадових осіб та виконавців зазначають за рішенням організації-розробника, яка подала проект стандарту до затвердження.

Примітка 3. Під час видання стандарту останню сторінку не друкують (залишається у справі стандарту).

Ключові слова: міждержавний стандарт, розроблення, узгодження, затвердження, технічний комітет, Міждержавна Рада, національний орган із стандартизації, Технічний секретаріат, міждержавний технічний комітет, секретаріат МНТКС
